

MIRADES, GENOMES I GENTS

JOSÉ PÍO BELTRÁN

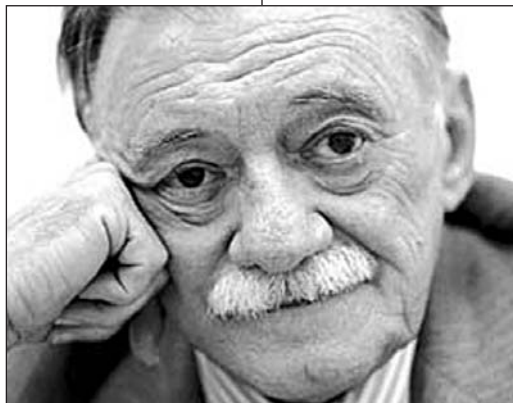
Ciència i poesia engloben conceptualment dues maneres, dues mirades pròpies de l'home, per comunicar amb els altres allò que pretenem saber sobre nosaltres i sobre la resta. Julio Casares diu que la poesia consisteix en una interpretació emotiva de la naturalesa o de la vida en llenguatge bell, abundant en imatges i subjecte a mesura o cadència. Molt més freda, aparentment, és la definició de ciència del *Webster*: coneixement o sistema de coneixements que abraça veritats o lleis generals obtingudes i comprovades a través del mètode científic. Més enllà de les diferències, busquem allò que siga comú entre els distints esguards. Els antecedents de la ciència els trobem en la filosofia, que es defineix com la ciència que tracta de l'essència, propietats, causes i efectes de les coses naturals. Una altra mirada de l'ésser humà que tracta de trobar claus per respondre les preguntes bàsiques de la condició humana, qui som?, on anem?, com va començar tot això i com acabarà? Totes les mirades de l'home responen a la seua curiositat infinita, volem saber, comprendre i comunicar-ho. El poeta comunica emocions i el científic, veritats més o menys precises. I el filòsof? Potser puguem trobar la resposta en una segona accepció de filosofia: paciència o enteresa d'ànim per suportar les vicissituds de la vida. De cada ciutadà parteixen i en cada ciutadà conflueixen tots els esguards. Per què prestar atenció al científic, al seu mètode i a les coses que diu? El segle XXI serà, és ja, el segle de la biologia. Els avenços metodològics en tècniques de seqüenciació massiva de genomes, en bioinformàtica i en dissecció genètica, juntament amb el desenvolupament de potents tècniques d'enginyeria estan commovent les nostres consciències per les repercussions que els nous

coneixements tindran en la vida quotidiana de tots –ai! tots?– nosaltres. Damunt la taula hi ha, una vegada més, el significat de la llibertat com a dimensió del coneixement. Científics valencians i catalans ens expliquen en aquest número de *MÈTODE* com s'estudien els genomes, com sorgeixen noves disciplines sota la denominació de ciència genòmica, proteòmica o metabolòmica, quines seran les repercussions en la medicina i en la salut dels nous enfocaments, què podem esperar de la manipulació genètica de les plantes i què esperem aprendre sobre l'espècie humana i la seua evolució.

D'especial rellevància per a tots, poetes, filòsofs o científics són les reflexions de María Casado sobre les implicacions jurídiques, ètiques i socials de les noves tecnologies genètiques. Davant de tot això sorprèn l'aparent conformisme valencià, que sembla que ja en té prou dedicant a la ciència un museu, dotant-se d'uns premis científics d'alt contingut social i presumint d'algun guru de la ciència. Tot

això pot ser necessari, però no és suficient, encara que, és clar, això depèn del lloc que es vulga ocupar en el progrés del coneixement i en les seues aplicacions. Com ens suggeria Ernest Lluch en *La via valenciana*, cada país fa el seu camí en la història i nosaltres els valencians no serem una excepció.

Juntament amb les emocions del poeta, el científic busca de revelar nous misteris. La seua feina no li permetrà canviar la condició humana, encara que sí modificar les seues circumstàncies i comprendre's millor a si mateix. Crec, sent amb Mario Benedetti, en el seu *Mutis*, que "Déu morirà de vell, pesarós i fastiguejat, trist per no poder encomanar-se a Déu", i en aquest sentiment es produeix de nou l'abraçada entre el científic i el poeta. ❧

«PENSE, AMB MARIO
BENEDETTI, QUE "DÉU
MORIRÀ DE VELL, PESARÓS
I FASTIGUEJAT, TRIST PER NO
PODER ENCOMANAR-SE
A DÉU", I EN AQUEST
SENTIMENT ES PRODUUEIX
DE NOU L'ABRAÇADA ENTRE
EL CIENTÍFIC I EL POETA»